

Kendelse

af

11. november 2014

i

faglig voldgift nr. FV2013.0130:

CO-industri

for

Dansk Metal og Dansk EI-Forbund

(advokat Jesper Kragh-Stetting)

mod

DI Overenskomst I ved DI

for

KONE A/S

(advokat Lars Bruhn)

1. Tvisten

Parternes uoverensstemmelse angår betaling for befordringstid til medarbejdere hos KONE A/S, der benytter firmabil, som de selv kører, når de kører til og fra et udearbejdssted uden for normal arbejdstid.

2. Påstande

Klager, CO-industri for Dansk Metal og Dansk El-Forbund, har nedlagt påstand om, at DI Overenskomst I ved DI for KONE A/S skal anerkende, at chauffører, der anvender firmabil, har krav på deres sædvanlige timeløn og tillæg for overarbejde, når det ved udearbejde forlanges, at disse skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til dens afslutning, efter § 19, stk. 3, punkt 1, i overenskomsten.

Indklagede, DI Overenskomst I ved DI for KONE A/S, har nedlagt påstand om frifindelse. Indklagede har endvidere nedlagt selvstændig påstand om, at klager skal anerkende, at når medarbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse, betales befordringstiden efter Industriens Overenskomst § 19, stk. 3, med 75 % af medarbejderens normale betaling ved timelønsarbejde, også hvis medarbejderen ved virksomhedens foranstaltning benytter en firmabil, som medarbejderen selv kører, medmindre anden aftale er indgået lokalt.

Klager har nedlagt påstand om frifindelse over for indklagedes selvstændige påstand.

3. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen blev mundtligt forhandlet torsdag den 2. oktober 2014 for en faglig voldgiftsret med følgende partsudpegede medlemmer:

Udpeget af klager: faglig sekretær Jørn Larsen og forbundssekretær Keld Bækkelund Hansen.

Udpeget af indklagede: underdirektør Niels Grøn Fabech og chefkonsulent Tove Schultz-Lorentzen.

Som opmænd deltog et udvidet formandskab bestående af højesteretsdommerne Lene Pagter Kristensen og Poul Dahl Jensen samt tidligere højesteretspræsident Børge Dahl.

Der blev under den mundtlige forhandling afgivet forklaring af produktionsdirektør Bjarne Lund.

Sagen blev fra klagers side procederet af advokat Jesper Kragh-Stetting og fra indklagedes side af advokat Lars Bruhn.

Da der efter forhandling og votering ikke kunne opnås enighed om eller flertal for en afgørelse blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten, skulle denne træffes af opmændene i det

udvidede formandskab. Opmændene tilkendegav i enighed og med nærmere begrundelse, at befordringstiden uden for normal arbejdstid skal betales med 75 % af medarbejderens normale betaling ved timelønsarbejde, også hvis medarbejderen benytter firmabil, som den pågældende selv kører til og fra udearbejdsstedet, således som det er anført i indklagedes selvstændige påstand.

4. Sagens omstændigheder i hovedtræk

I slutningen af oktober 2012 opsagde KONE A/S to lokalaftaler om betaling i forbindelse med kørsel. I de efterfølgende forhandlinger mellem parterne om, hvordan befordringstid fremover skulle vederlægges, opstod der uenighed om betalingen ved kørsel som chauffør i firmabil uden for normal arbejdstid.

Virksomheden blev frigjort fra lokalaftalerne fra den 30. januar 2013, uden at parterne var nået til enighed.

Parterne forhandlede videre hen over foråret 2013, og i referat af fællesmøde den 27. august 2013 hedder det bl.a.:

”Fra arbejdstagerside fastholdt man klagen, idet man var af den opfattelse, at Kone A/S, Marielundvej 10, 2730 Herlev, har begået ”brud på Industriens Overenskomst § 19 vedrørende betaling af vejtid”. Det er forbundets opfattelse, at ”hvis man er chauffør og kører virksomhedens bil uden for normal arbejdstid, så er man berettiget til fuld løn og overtid”.

Fra arbejdsgiverside kunne man på det foreliggende grundlag ikke anerkende noget aftalebrud. Man påpegede, at parternes uoverensstemmelse angår fortolkningen af overenskomstens § 19, og at der allerede er berammet en faglig voldgift parterne imellem til afklaring af den opståede fortolkningstvív. Man stod i det lys uforstående over for fællesmødebegæringen.

Parterne enedes om at suspendere fællesmødet, indtil der foreligger en afgørelse fra den faglige voldgiftsret.”

Der er under sagen fremlagt et eksempel på en aftale om funktionærlignende ansættelse hos KONE A/S, hvori det bl.a. er anført, at medarbejderen ”er ansat til fast udearbejde. Der betales udetillæg i.h.t. bestemmelserne i Industriens Overenskomst”. Der er endvidere fremlagt en blanket til en ansættelsesaftale for ansættelse omfattet af Industriens Overenskomst. I vejledningen knyttet til blanketten er bl.a. anført følgende:

”2.2. Arbejdsstedet

Her angives arbejdsstedet eller det sted, hvor arbejdet hovedsagelig skal udføres, f.eks. virksomhedens adresse.

Hvis medarbejderen hovedsagelig skal udføre ude- og rejsearbejde (f.eks. som rejsemontør) sættes desuden kryds i rubrikken skiftende arbejdssteder.”

5. Overenskomstgrundlag

De gældende bestemmelser

Industriens Overenskomst (2012-2014) indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 13 Overarbejde

Stk. 1.

Organisationerne er enige om, at overarbejde så vidt muligt bør undgås, men at der kan forekomme forhold, der nødvendiggør overarbejde af hensyn til virksomhedens drift eller rettidig færdiggørelse af indgåede ordrer, forpligtelser etc.

...

§ 19 Udearbejde

Stk. 1 Definition af udearbejde

Ved udearbejde forstås arbejde uden for det værksted eller den arbejdsplads, hvor medarbejderen er antaget, når arbejdet ikke kræver overnatning uden for hjemmet.

Stk. 2 Betaling for udearbejde

...

Stk. 3 Betaling af vejpenge

1. Når det ved udearbejde forlanges, at medarbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til dens afslutning, ydes der en godtgørelse for befordringstiden og befordringsudgifterne.

Godtgørelsen fastsættes ved lokal forhandling. Såfremt enighed ikke opnås, ydes der godtgørelse efter nedenstående regler:

Betaling for befordring ved virksomhedens foranstaltning som passager, ved anvendelse af kollektive transportmidler eller ved anvendelse af eget motorkøretøj.

Befordringstiden, dvs. den tid befordringen fra virksomheden til udearbejdsstedet og retur opgøres til, betales med 75 pct. af medarbejderens normale betaling ved timelønsarbejde.

Hvis kollektive transportmidler benyttes, betales ud over befordringstiden udgiften hertil beregnet fra virksomheden til udearbejdsstedet og tilbage.

Befordres medarbejderen som passager ved virksomhedens foranstaltning, betales alene befordringstiden.

Hvis eget køretøj benyttes efter aftale med medarbejderen, betales ud over befordringstiden kilometergodtgørelse i henhold til § 21 beregnet efter afstanden fra virksomheden til udearbejdsstedet og retur.

Der kan lokalt med medarbejderne på virksomheden træffes aftale om, at kilometergodtgørelse beregnes fra medarbejderens sædvanlige bopæl til udearbejdsstedet.

2. Sker befordringen til udearbejdsstedet inden for arbejdstiden, betales befordringstiden – medmindre anden aftale foreligger – med medarbejderens normale betaling ved timelønsarbejde. Herudover bekoster virksomheden befordringen beregnet som under pkt. 1.

Stk. 4 Bortfald af udearbejdsstillæg og vejpenge

1. Til medarbejdere, der sendes til arbejde på en anden arbejdsplads, herunder også virksomhedens eventuelle filialer og afdelinger, betales vejpenge i henhold til stk. 3.
2. Betaling af vejpenge bortfalder ved overflytning af længere varighed end 1 måned til en anden under samme virksomhed hørende filial eller afdeling.

Den første måned betales vejpenge under alle omstændigheder. Ved fornyet overflytning fra filialen eller afdelingen efter 1 måneds arbejde på stedet betales på ny vejpenge i indtil 1 måned jf. reglerne i stk. 3.

3. ...

4. ...

5. Medarbejdere, som er antaget til i alt væsentligt at udføre arbejde uden for virksomhedens område, har ikke krav på de i stk. 2 og 3 omtalte udearbejds- og vejpenge, når skriftlig aftale om disse betalingers bortfald er truffet ved antagelsen eller ved arbejdets begyndelse."

Historik

En bestemmelse om vejpenge i forbindelse med udearbejde indskrives første gang i overenskomsten i 1958 (Fælles Værkstedesregler). I overenskomstens § 3 om udearbejde hed det bl.a.:

"Når det sted, hvor arbejdet udføres, ikke ligger mere end 1 kilometer i lige linie fra værkstedet eller arbejdspladsen, er arbejdstiden den samme som på værkstedet; for denne afstand gives ikke vejpenge, medmindre særlige forhold kræver anden aftale. For hver 2 kilo-

meter eller del deraf udover nævnte afstand gives der enten ½ time morgen og aften til at gå vejen, eller der beregnes et tillæg af ½ times normalt dagarbejde morgen og aften, for så vidt det forlanges, at arbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse indtil dens ophør. Såfremt arbejderen befordres nogen del af vejen til arbejdsstedet, betales rejsetiden ham som normal arbejdstid.”

1961-overenskomstens bestemmelser om vejpenge ved udearbejde fandtes i § 5, der bl.a. indeholdt følgende bestemmelser:

”Betaling af vejpenge

4. Når det sted, hvor arbejdet udføres, ikke ligger mere end 1 kilometer i lige linie fra værkstedet eller arbejdspladsen, er arbejdstiden den samme som på værkstedet. For denne afstand gives ikke vejpenge, medmindre særlige forhold kræver anden aftale.
5. For hver 2 kilometer i lige linie eller del deraf ud over 1 kilometer gives der enten ½ time af den normale arbejdstid morgen og aften til at gå vejen, eller der betales ½ times ansat timeløn morgen og aften, for så vidt det forlanges, at arbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse til dens ophør.
6. Såfremt arbejderen uden for arbejdstiden befordres nogen del af vejen til arbejdsstedet, betales befordringstiden med hans normale betaling ved timelønsarbejde uden dyrtidstillæg. Sker befordringen inden for arbejdstiden, betales også dyrtidstillæg.
7. Til arbejdere, der efter aftale benytter eget automobil ved befordring til arbejdsstedet og modtager godtgørelse herfor i henhold til aftale af 19/12 1958 mellem Sammenslutningen og Centralorganisationen, betales befordringstiden som ovenfor angivet.”

Overenskomsten fra 1963 indeholdt i § 5 bestemmelser om betaling af vejpenge ved udearbejde. Der gjaldt særlige takster ved afstande på op til 7 kilometer mellem virksomheden og udearbejdsstedet. I øvrigt indeholdt § 5 i punkt 7 og 8 følgende bestemmelser:

7. Såfremt arbejderen uden for arbejdstiden og på arbejdsgiverens foranledning og bekostning befordres nogen del af vejen til arbejdsstedet, betales befordringstiden med hans normale betaling ved timelønsarbejde uden dyrtidstillæg. Sker befordringen inden for arbejdstiden betales også dyrtidstillæg.
8. Til arbejdere, der efter aftale benytter eget automobil ved befordring til arbejdsstedet og modtager godtgørelse herfor i henhold til aftale af 19/12 1958 mellem Sammenslutningen og Centralorganisationen, betales befordringstiden som ovenfor angivet.”

1965-, 1967- og 1971-overenskomsterne indeholdt bestemmelser, der svarede til § 5, punkt 7 og 8, i 1963- overenskomsten.

I overenskomsten fra 1973 var de relevante bestemmelser om vejpenge ved udearbejde formuleret på følgende måde:

”§ 23 Betaling af vejpenge

Stk. 1.

1. Når det ved udearbejde forlanges, at arbejderne skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til dens afslutning, ydes der godtgørelse efter nedenstående, idet der efter virksomhedens bestemmelse betales enten efter reglerne i pkt. a eller pkt. b.

a. Vejpenge pr. dag dækkende befordringstiden og befordringsgodtgørelse.

Afstanden i lige linie mellem virksomheden og udearbejdsstedet lægges til grund.

Fra 0-1 km betales ingen godtgørelse, medmindre særlige forhold kræver anden aftale.

- 1-3 km ydes 1 times ansat timeløn, dog mindst kr. 4,00.
- 3-5 km ydes 2 timers ansat timeløn, dog mindst kr. 8,00.

O.S.V.

...

b. Betaling for befordring ved virksomhedens foranstaltning som passager, ved anvendelse af kollektive transportmidler eller ved anvendelse af eget motorkøretøj.

Befordringstiden, d.v.s. den tid befordringen fra virksomheden til udearbejdsstedet og retur opgøres til, betales med arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde excl. dyrtidstillæg.

Transporteres arbejderens som passager ved virksomhedens foranstaltning, betales alene befordringstiden.

Hvis kollektive transportmidler benyttes, betales ud over befordringstiden udgiften hertil beregnet fra virksomheden til udearbejdsstedet og tilbage.

Hvis eget køretøj benyttes efter aftale med arbejderens, betales ud over befordringstiden kilometergodtgørelse i henhold til bilag II beregnet efter afstanden fra virksomheden og til udearbejdsstedet og retur.

2. Sker befordringen til udearbejdsstedet inden for arbejdstiden, betales befordringstiden med arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde samt dyrtidstillæg. Herudover bekoster virksomheden befordringen beregnet som under pkt. b.”

Bestemmelser, der i det væsentlige svarede til 1973-overenskomstens § 23, blev videreført i 1975- og 1977-overenskomsterne.

I 1979-overenskomsten blev bestemmelsen om betaling af vejpenge affattet på følgende måde:

”§ 13 betaling af vejpenge

Stk. 1.

Når det ved udearbejde forlanges, at arbejderens skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til dens afslutning, ydes der en godtgørelse for befordringstiden og befordringsudgifterne. Godtgørelsen fastsættes ved lokal forhandling. Såfremt enighed ikke opnås, ydes der godtgørelse efter nedenstående regler:

Betaling for befordring ved virksomhedens foranstaltning som passager, ved anvendelse af kollektive transportmidler eller ved anvendelse af eget motorkøretøj:

Befordringstiden, d.v.s. den tid befordringen fra virksomheden til udearbejdsstedet og retur opgøres til, betales med arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde ekskl. dyrtidstillæg.

Hvis kollektive transportmidler benyttes, betales ud over befordringstiden udgiften hertil beregnet fra virksomheden til udearbejdsstedet og tilbage.

Transporteres arbejderens som passager ved virksomhedens foranstaltning, betales alene befordringstiden.

Hvis eget køretøj benyttes efter aftale med arbejderens, betales ud over befordringstiden kilometergodtgørelse i henhold til bilag III beregnet efter afstanden fra virksomheden og til udearbejdsstedet og retur.

Stk. 2.

Sker befordringen til udearbejdsstedet inden for arbejdstiden, betales befordringstiden – medmindre anden aftale foreligger – med arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde samt dyrtidstillæg. Herudover bekoster virksomheden befordringen beregnet som under stk. 1.”

Bestemmelsen videreføres i det væsentlige uændret frem til 1987-overenskomsten, hvor sker der en teknisk ændring som følge af dyrtidstillæggets afskaffelse. Befordringstiden uden for normal arbejdstid betales nu med ”arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde minus kr. 24,58 (tidl. dyrtidstillæg)”.

Med tilkomsten af Industriens Overenskomst i 1993 fik bestemmelsen om betaling af befordringstid uden for normal arbejdstid følgende ordlyd:

”Befordringstiden, d.v.s. den tid befordringen fra virksomheden til udearbejdsstedet og retur opgøres til, betales med 75% af arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde.”

I 1995-overenskomsten tilføjes en bestemmelse om, at der lokalt med arbejderne på virksomheden kan træffes aftale om, at kilometergodtgørelse ved kørsel i egen bil beregnes fra arbejderens sædvanlige bopæl til arbejdsstedet.

I de efterfølgende overenskomster er bestemmelserne om betaling af vejpenge herefter videreført uden ændringer af betydning for denne sag.

6. Forklaringer

Produktionsdirektør Bjarne Lund har forklaret bl.a., at KONE A/S udfører opsætning af nye elevatorer og servicering af eksisterende elevatorer. Alt montørarbejde foregår hos kunderne. De fleste montører har firmabil og kører hjemmefra direkte til kunderne. I bilen har de værktøj og reservedele. Hvis der skal bruges særlige reservedele, kommer de ind på virksomheden og henter dem. Firmabilen er en slags rullende værksted. Montørerne har også mobiltelefoner og GPS, og nogle har tillige bærbare PC. Opgaver kan tikke ind også uden for normal arbejdstid. Kunderne ringer ofte direkte til montørerne, men bør gå gennem servicecenteret. Fra virksomhedens side ringer man ikke til montørerne før efter arbejdstidens begyndelse kl. 07 om morgenen. Montørerne er om eftermiddagen bekendt med, hvor de skal møde den følgende dag. Lokalaftalerne om betaling for kørsel blev opsagt, fordi de var for dyre i kørepenge. Virksomheden tabte licitationer, og det var derfor nødvendigt at reducere omkostningerne.

7. Parternes argumentation

7.1. Klager

Klager, CO-industri for Dansk Metal og Dansk El-Forbund, har navnlig anført, at det fremgår af den historiske udvikling, at der fra 1958 og frem til 1973 ydes den samme betaling i vejpenge til alle medarbejdere, når det ved udearbejde forlanges, at medarbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse til dens afslutning. I 1973 sker der et "sceneskifte". Med 1973-overenskomsten indføres en regel, der særskilt angiver, hvad der gælder i tilfælde, hvor befordring sker ved virksomhedens foranstaltning. Denne regel omfatter alene tilfælde, hvor medarbejderen kører med som passager, og reglen har siden været videreført i senere overenskomster, uden at der er sket ændringer i den personkreds, der er omfattet af reglen. Der er intet i ordlyden, der kan understøtte, at chauffører, der anvender firmabil, skulle være omfattet af reglen. Det er uden betydning, hvad der måtte gælde på andre overenskomstområder. Den gældende overenskomsts § 19, stk. 3, pkt. 1, regulerer således ikke kørsel som chauffør i firmabil. Man må derfor falde tilbage på udgangspunktet om, at transporttid er arbejdstid, der giver ret til løn. Bjarne Lunds forklaring understøtter også, at montørerne er på arbejde, når de sætter sig ind i firmabilen. Chauffører i firmabiler har herefter krav på sædvanlig timeløn og tillæg for overarbejde, når det ved udearbejde

forlanges, at de pågældende medarbejdere skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til den afslutning efter § 19, stk. 3, pkt. 1, i overenskomsten. Det bestrides, at de pågældende medarbejdere i KONE A/S ikke skulle have krav på vejpenge som følge af reglen i overenskomstens § 19, stk. 4, pkt. 5. Bortfald af retten til vejpenge efter den nævnte bestemmelse kræver, at der er indgået en skriftlig aftale herom. En sådan aftale er ikke indgået.

7.2. Indklagede

Indklagede, DI Overenskomst I ved DI for KONE A/S, har navnlig anført, at befordring uden for normal arbejdstid som udgangspunkt ikke udgør arbejdstid. Der gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis der er tale om en beordret funktion, eller hvis der er indgået en særlig aftale, der fraviger udgangspunktet, som f.eks. § 14, pkt. 6, i Elektrikeroverenskomsten fra 2012, hvor det udtrykkeligt er fastsat, at der til førere af firmabiler betales normal timeløn og overtidstillæg, når der køres uden for normal arbejdstid. En sådan regel er ikke indeholdt i Industriens Overenskomst. I denne overenskomsts § 19 sondres der netop mellem befordring til udearbejdsstedet, der sker uden for arbejdstiden, og befordring, der sker inden for arbejdstiden. Hvis befordring uden for normal arbejdstid skal anses for overarbejde som påstået af klager, vil det stride mod overenskomstens § 13, hvorefter overarbejde så vidt muligt bør undgås. Overenskomstens historik viser, at der altid har været ydet en lavere betaling for befordringstid end for arbejdstid, oprindeligt normal timeløn uden dyrtidstillæg, senere normal timeløn minus kr. 24,58 og nu 75 % af den normale løn. Taksten for befordringstid ved kørsel uden for normal arbejdstid er i dag – medmindre andet er aftalt – 75 % af lønnen, og dette gælder, uanset om medarbejderen kører i firmabil eller i egen bil, og uanset om medarbejderen selv fører bilen eller er med som passager. I bestemmelsen om vejpenge har måden, man transporterer sig på, kun betydning for beregningen af transportudgifterne, og altså ikke for betalingen for befordringstid. Medarbejdere hos KONE A/S, hvor det i ansættelsesaftalen er anført, at de er ansat til fast udearbejde, har ikke ret til betaling for befordringstid, jf. overenskomstens § 19, stk. 4, pkt. 5. Ved sådanne vilkår er det aftalt, at alene udetillægget i § 19, stk. 2, skal betales, ikke vejpenge efter stk. 3. Der kan ikke stilles krav om en udtrykkelig aftale om bortfald af vejpenge, jf. herved voldgiftskendelse af 20. juni 2000 i en sag mellem CO-industri for Dansk EI-Forbund og Dansk Industri for Nilan Elevator ApS.

8. Opmændenes bedømmelse

Opmændene udtaler enstemmigt:

Twisten angår betaling for befordringstid til medarbejdere hos KONE A/S, der benytter firmabil, som de selv kører, når de kører til og fra et udearbejdssted uden for normal arbejdstid.

Indklagede har gjort gældende, at indklagede skal have medhold i sin frifindelsepåstand allerede som følge af, at det i medarbejdernes ansættelseskontrakter er anført, at de er ansat til fast

udearbejde. Da det dermed skiftligt er aftalt, at det er en del af medarbejdernes forpligtelse at skulle befordre sig til forskellige arbejdssteder, har de ikke krav på betaling for befordringstid, jf. Industriens Overenskomsts § 19, stk. 4, pkt. 5.

Efter overenskomstens § 19, stk. 4, pkt. 5, er det imidlertid en betingelse for bortfald af vejpenge, at "skriftlig aftale om disse betalings bortfald er truffet ved antagelsen eller ved arbejdets begyndelse."

Et vilkår i en ansættelseskontrakt om, at medarbejderen er ansat til fast udearbejde og modtager udetillæg i henhold til bestemmelserne i Industriens Overenskomst, indebærer ikke en aftale om bortfald af vejpenge. Der kan derfor ikke gives indklagede medhold i, at medarbejdere med sådanne vilkår i ansættelseskontrakten skulle være afskåret fra at få vejpenge, herunder betaling for befordringstid.

Spørgsmålet er herefter, om de pågældende medarbejdere hos KONE A/S, der benytter firmabil, som de selv kører, har krav på sædvanlig timeløn og tillæg for overarbejde, når de uden for normal arbejdstid kører til og fra et udearbejdssted (klagers standpunkt), eller om de alene har krav på 75% af deres normale betaling ved timelønsarbejde (indklagedes standpunkt).

Siden overenskomsten fra 1961 har der i bestemmelserne vedrørende befordring uden for normal arbejdstid til og fra et udearbejdssted været fastsat en lavere betaling for befordringstid end for arbejdstid. Oprindeligt udgjorde betalingen for befordringstid den normale betaling ved timelønsarbejde uden dyrtidstillæg. I 1987-overenskomsten blev det som en konsekvens af dyrtidstillæggets afskaffelse ændret til den normale betaling ved timelønsarbejde minus kr. 24,58, og siden 1993 har betalingen for befordringstid uden for normal arbejdstid været på 75 % af arbejderens normale betaling ved timelønsarbejde.

Det lægges til grund som ubestridt, at overenskomstbestemmelserne om betaling for befordringstid frem til 1973 omfattede alle medarbejdere, uanset på hvilken måde de befordrede sig til og fra udearbejdsstedet.

Ved 1973-overenskomsten fik bestemmelserne om vejpenge en opbygning og formulering, der kan rejse tvivl om, hvorvidt bestemmelserne herefter alene omfattede de medarbejdere, der befordrede sig "ved virksomhedens foranstaltning som passager, ved anvendelse af kollektive transportmidler eller ved anvendelse af eget motorkøretøj." Uden for denne formulering falder bl.a. medarbejdere, der selv fører firmabil, og medarbejdere, der som passager kører sammen med en anden i dennes private bil.

Efter opmændenes opfattelse må det kræve særlige holdepunkter for at antage, at reguleringen af betaling for befordringstid efter 1973 ikke længere skulle omfatte alle medarbejdere, men kun dem, der transporterer sig på en bestemt måde. Sådanne holdepunkter ses ikke at foreligge. Den opdeling, der fandt sted med 1973-overenskomstens § 23, stk. 1, litra b, og som er videreført i

overenskomsterne siden, synes bestemt af den forskellige måde, befordringsudgifterne – og ikke befordringstiden – godtgøres på. Bestemmelsens opbygning og formulering giver således ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at overenskomstparterne har tilsigtet, at en fører af en firmabil skal behandles på en anden og bedre måde med hensyn til betaling for befordringstid uden for normal arbejdstid end en medarbejder, der kører med i firmabilen som passager, eller en medarbejder, der kører i egen bil.

På den baggrund finder opmændene, at Industriens Overenskomsts § 19, stk. 3, pkt. 1, hvorefter "befordringstiden, dvs. den tid [uden for normal arbejdstid] befordringen fra virksomheden til udearbejdsstedet og retur opgøres til, betales med 75 pct. af medarbejderens normale betaling ved timelønsarbejde", må forstås således, at den også gælder for førere af firmabiler.

Indklagede frifindes herefter for den af klager nedlagte påstand, ligesom indklagedes selvstændige påstand tages til følge.

Thi bestemmes:

Indklagede frifindes for den af klager nedlagte påstand.

Klager skal anerkende, at når medarbejderen skal være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse, betales befordringstiden efter Industriens Overenskomst § 19, stk. 3, med 75 % af medarbejderens normale betaling ved timelønsarbejde, også hvis medarbejderen ved virksomhedens foranstaltning benytter en firmabil, som medarbejderen selv kører, medmindre anden aftale er indgået lokalt.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmændene.

Til bekræftelse

Lene Pagter Kristensen